

”För att världen ska leva”

”Kristendomen är inte
en grav att vårda
utan ett liv att
leva i världen.”

Nathan Söderblom

Församlingsinstruktion

Visby domkyrkoförsamling

Framtagen 2012, omarbetad och utökad 2015

Godkänd av Visby kyrkofullmäktige respektive domprost 9 november 2015

Utfärdat av Visby domkapitel 16 december 2015

Svenska kyrkan

VISBY DOMKYRKOFÖRSAMLING

Visby domkyrkoförsamling

Norra kyrkog. 4

621 55 Visby

Tel. 0498-20 68 00

E-post. visby.domkyrko@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/visby

www.facebook.com/visby.df

Innehållsförteckning

1.	Förord	4
2.	Församlingens uppdrag	7
3.	Församlingens plats	9
4.	Församlingen möter framtiden	11
5.	Församlingens struktur	14
6.	Öppenhet och välkomnande	16
7.	Församlingens missionstanke	17
8.	Själavård	18
9.	Mission/Utåtriktat arbete	18
	- Uppdraget	
	- Målsättningar i det pastorala arbetet	
	- Konkret	
10.	Gudstjänst/Musik	21
	- Uppdraget	
	- Målsättningar i det pastorala arbetet	
	- Konkret	
11.	Diakoni/Socialt arbete	23
	- Uppdraget	
	- Målsättningar i det pastorala arbetet	
	- Konkret	
12.	Undervisning/Lärande	25
	- Uppdraget	
	- Målsättningar i det pastorala arbetet	
	- Konkret	
13.	Regler för församlingens verksamhet	27
14.	Verksamhet på andra språk	27
15.	Regler för fortbildning	28
16.	Ideella medarbetare	29
17.	Samverkan med andra församlingar	30
18.	Nolltolerans mot sexuella trakasserier	31
19.	Ansvar vid upphandling och inhandling	32
20.	Barnkosekvansanalys	32
21.	Mångfaldsarbete	33
22.	Uppföljning och undertecknande	34
23.	Bilagor	35

1. Förord

Det har alltid varit kyrkans uppgift att orientera sig i en föränderlig omvärld. Att relatera till sin samtid är varje församlings prioriterade uppgift. Det gäller förstås också den del av den världsvida kyrkan, som vi kallar Visby domkyrkoförsamling. Det handlar dels om en ständig beredskap till omprövning och nyorientering och dels om att församlingen stolt bär sitt arv av tro och tradition vidare från generation till generation.

Varje församling ska enligt Kyrkoordningen ha en för-

samlingsinstruktion. Denna ska utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i församlingen och godkännas av kyrkoherde och kyrkofullmäktige var för sig. Den ska sedan utfärdas av domkapitlet. Den är därefter bindande för församlingens verksamhet.

Denna församlingsinstruktion är Visby domkyrkoförsamlings identitets- och grunddokument och bygger på teologiska reflektioner om församlingens uppdrag i vår tid. Församlingsinstruktionen ska alltid finnas med och vara en utgångspunkt när verksamhetsplaner och budget utarbetas.

Församlingsinstruktionen innehåller en presentation av Visby domkyrkoförsamling

samt beskrivning av omvärlden - dess förändringar och utvecklingstendenser - som på olika sätt påverkar församlingens prioriteringar.

Visby domkyrkoförsamlings första församlingsinstruktion är från 2002. Tio år senare togs en ny uppdaterad församlingsinstruktion fram i en omfattande process med såväl anställda som förtroendevalda involverade. Genom en rad öppna församlingsaftnar inhämtades också erfarenheter och synpunkter från församlingsaktiva och representanter för andra församlingar.

När församlingen 2015 gör en omarbetning så är det en betydligt mindre omfattande process. Kyrkorådets arbetsutskott ger uppdrag åt

domprosten att göra en bearbetning av gällande församlingsinstruktion. Förslaget bearbetas sedan av kyrkorådets AU och församlingens ledningsgrupp tillsammans under våren 2015. Hösten 2015 presenteras den för såväl Kyrkoråd som Kyrkofullmäktige för beslut.

Församlingsinstruktionen ska enligt Kyrkoordningen 57 kap 5§ bland annat innehålla ”ett pastoralt program för församlingens grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.”

I vår församling har vi valt att utveckla kyrkoordning-

ens fyra begrepp på följande sätt: Gudstjänst/Musik, Undervisning/Lärande, Diakoni/Socialt arbete och Mission/Utåtriktat arbete.

Vi tror att Mission är det svårare begreppet – och det kanske viktigaste. Därför har vi i församlingsinstruktionen en utläggning om hur vår församling förstår och tolkar begreppet Mission. Vi tror att Mission ska läggas som ett raster över hela vår församlings uppdrag och verksamhet. Mission är en aspekt av Gudstjänsten, Diakonin och Undervisningen.

Förr hette det ”den dubbla ansvarslinjen” i Svenska kyrkan. Med den formuleringen

markerades en tudelning av ansvaret mellan det som gått under benämningarna ”lekmannalinjen” och ”ämbetslinjen”

Kyrkoordningen talar idag om ”den gemensamma ansvarslinjen” för att betona att församlingslivet bärs tillsammans av lekmännens ansvar och de vigdas ansvar. ”De förtroendevalda och andra som tillhör kyrkan har tillsammans med dem som innehar vigningstjänsten del i det gemensamma uppdraget att förkunna det kristna budskapet.” (Kyrkoordningen. Inledningen. Andra avdelningen.) I vår församling vill vi dessutom lyfta fram en tredje grupp som betydelsefull för försam-

lingens framtid, man skulle kunna tala om ”Den tredje ansvarslinjen”. Även om det inte äger någon formell giltighet enligt Kyrkoordningen vill vi ändå nämna de ideella medarbetarna, som den tredje gruppen av församlingens ansvarsbärare.

Inför den kommande perioden, då denna församlingsinstruktion ska brukas, ser vi några huvudfrågor, som vi tror är allt viktigare för vår församling:

- Mindre räddhågsenhet och större frimodighet. En kyrka är alltid på väg och förändras ständigt genom att sprida evangelium i nya sammanhang.
- Balansen mellan att göra och att vara. Vi behöver medvetet söka balansen mellan att vara i full verksamhet och att bara vara i stillhetens eftertanke och reflektion.
- Reflektion över begreppet mission. Vi presenterar några tankar om mission här. Men samtalet måste fortgå. Det handlar om synen på församlingen och hur det tar sig uttryck.

- En struktur för ideella insatser. Vi vill bli bättre på att inbjuda och välkomna människor, som vill vara aktiva och ideella i vår församling. Det behövs strategi och struktur.
- Utvecklad samverkan med andra. Vi vill fortsätta att utveckla samverkansformer med andra goda aktörer i samhället – exempelvis Region Gotland.

Vi eftersträvar ett levande och visionärt dokument för såväl förtroendevalda, medarbetare (anställda och ideella), församlingsbor och Visby stift. Instruktionen ska vara användbar både i församlingens verksamhet och för stiftet i dess främjande och tillsynsfunktion. Rätt använd utgör församlingsinstruktionen ett planeringsverktyg för kyrkorådet, både till hjälp vid arbetet med budget och verksamhetsplaner och som ett utvärderingsinstrument vid bokslut och årsredovisningar.

Vår församlingsinstruktion ska också kunna användas mer utåtriktat; här ska alla som är intresserade kunna ta del av vad Visby domkyrkoförsamling vill vara och

göra – och varför.

Visby domkyrkoförsamling har sedan medeltid orienterat sig i en föränderlig omvärld. Alltid med uppdraget att i handling och ord leva med Jesus Kristus i samtiden. Det arbetet tar med denna församlingsinstruktion förnyad fart. Vi fortsätter alltså – och ber med heliga Birgitta: “Herre visa oss din väg och gör oss villiga att vandra den”.

Visby 18 oktober 2015

Lilian Edwards
Ordförande Kyrkorådet

Mats Hermansson
Domprost

PS. När läsaren i texten möter ”vi” eller ”församlingen” så menas för det mesta vi som undertecknat detta dokument – alltså ”församling” som representeras av förtroendevalda och anställda medarbetare. Men med ”församling” menar vi också något mycket större. Textsammanhanget avgör hur ”vi” och ”församling” ska läsas och förstås.

2. Församlingens uppdrag

Visby domkyrkoförsamling är alla som tillhör Svenska kyrkan och som bor och vistas i Visby. Församlingens uppdrag vilar på övertygelsen att Gud, människor och allt levande hör samman. Uppdraget är att skapa en miljö där allt fler människor i gemenskap ska kunna och vilja möta Gud. Församlingen ska genom ord och handling arbeta för kärlek, rättvisa och försoning, såsom detta kan förstås utifrån Bibelns vittnesbörd om Jesus Kristus och utifrån kristen trostradition. Detta uppdrag syftar till att

bevara och öka framtidstron och bidra till människors mognad och personliga utveckling så att alla kan känna delaktighet, gemenskap och glädje.

Visby domkyrkoförsamling ska därför:

- vara närvarande i människors vardag
- fira gudstjänst där vi kan möta Gud i en anda av närhet och gemenskap
- vara en mötesplats i glädje och sorg
- vara samtalspart om tro och livsåskådningar
- utgöras av människor i alla åldrar som tillhör

Svenska kyrkan och bor eller vistas i Visby.

- ge stöd åt svaga och utsatta
- verka för fred, rättvisa och hållbar utveckling
- verka för mångfald och förståelse

Visby domkyrkoförsamling tillhör Guds stora församling, den kristna kyrkan i världen. Det är en församling inom Svenska kyrkan, i Visby stift. Församlingens historia kan sägas gå tillbaka till tiden för domkyrkans tillkomst, under senare delen av 1100-talet. År 1225 invigdes Sankta Maria kyrka och på 1530-talet blir kyrkan församlingskyrka för Visby.

3. Församlingens plats

Visby domkyrkoförsamling har ett geografiskt område som utgörs av hela stadsbildningen Visby. Här bor 2014 ca 23 880 personer, varav ca 15 426 (64,6 %) tillhör Svenska kyrkan.

Arbete och liv i Visby. Huvudnäringar i Visby är handel, besöksnäring och turism, industri, logistik, utbildning och offentlig förvaltning. Inom församlingens geografiska område finns Region Gotlands och länsstyrelsens förvaltningar, liksom tingsrätt.

I Visby finns ca 20 förskolor, 10 grundskoleenheter och Kulturskola. Det finns en samlad kommunal gymnasieskola – Visby gymnasiet med ca 1550 elever. Det finns en fristående gymnasieskola, Guteskolan. På Uppsala universitet, Campus Gotland studerar ca 2 400 studenter,

varav ca 800 finns på plats i Visby.

En stad i tillväxt.

Visby ökar kontinuerligt sin befolkning. Framförallt handlar det om inflyttning från den gotländska landsbygden. Med det bostadsbyggande som sker och planeras inom församlingens område beräknas en viss ökning av invånarantalet under de närmaste åren.

Befolkningen.

Ca 5 % av invånarna i Visby är utrikes födda. Staden har en i förhållande till Gotland i övrigt, stor andel unga människor i 20-30 årsåldern. Regionen förbereder ett årligt mottagande av ca 250 flyktningar.

Tillfälliga besökare.

Mer än 700 000 människor beräknas besöka Visby varje år. Nästan hälften av dem besöker domkyrkan, och besöksfrekvensen är högst under sommarmånaderna.

Mötesplatser.

Domkyrkan Sankta Maria, Visborgskyrkan, Terra Nova kyrkan (i samarbete med

EFS), Birkagården, Sjukhuskyrkan, Norra, Östra och Södra kyrkogårdarna.

Fritid.

Idrottsrörelsen är stor på Gotland och av de ca 500 aktiva föreningarna på ön är ca 140 idrottsföreningar. I Visby finns bland annat en ishall, fem sporthallar, en simhall, två elljusspår och tio utomhusplaner. En stor del av Gotlands föreningsliv är organiserat i Gotlands föreningsråd.

Olika typer av kultur är viktigt för gotlänningarna. Både kulturhistoria, då vi lever i en ovanligt rik sådan miljö och samtidskultur med många kulturutövare och konstnärer tar stor och berättigad plats i Visby.

Hälso- och sjukvård.

På Visby lasarett finns 155 öppna vårdplatser. Ca 350 personer besöker lasarettet en vanlig dag. På Gotland bor ca 500 personer i särskilt boende. Varje vecka firas gudstjänst i Sjukhuskyrkan på Visby lasarett, på olika äldreboenden och varannan vecka på Gotlands sjukhem.

4. Församlingen möter framtiden

Visby domkyrkoförsamling utmanas precis som Svenska kyrkan i stort inför radikala förändringar under den närmaste tiden. Förändringarna kan beskrivas och tolkas på olika sätt. De kan beskrivas i medlemsstatistik - för 20 år sedan var ca 90% av de boende i Visby medlemmar i Svenska kyrkan. I dag är färre än 70% medlemmar i församlingen. Förändringarna, som församlingen måste relatera till, kan även beskrivas i förändrade sedvänjor hos stora befolkningsgrupper och också hos kyrkans egna medlemmar. Vi ser det i viktiga siffror när det gäller kyrkliga handlingar.

Kyrklig handling	1999	2009	2014
Dop	146	105	100
Konfirmation	83	58	53
Vigsel	60	42	31
Begravning	231	201	174

Oavsett hur framtiden ser ut statistiskt sett så är framtiden Guds. Kyrkan och kristen tro kan därför aldrig förpassas till historien utan hör framtiden till. Denna sanning är den klippa som Visby domkyrkoförsamling bygger sin framtid och sitt hopp på. Vår tro är framåtvänd, oavsett hur samtiden

ser ut. Vårt hopp står till att Gud är med oss nu och i det kommande. Gud möter från framtiden. Det betyder att Guds församling alltid tillhör framtiden, alltid har ett uppdrag, aldrig får uppslukas av oro och misströstan, utan alltid möta framtiden med tilltro och frimodighet. Tider kommer och går, trender uppenbarar sig och försvinner, tron lever sitt liv på olika sätt i människorna. Men oavsett rådande klimat så är församlingens uppgift densamma: att berätta, tjäna och utmana. Källorna, dvs. Ordet, Måltiden, Gemenskapen, är såväl en uteslutande inspirationskälla, som ett evigt uppdrag att inbjuda till.

Så fullföljer kyrkan sitt uppdrag att verka, som ett redskap för Guds mission. Denna framtidstro är grundbulten i allt framtidstänkande

i Visby domkyrkoförsamling och ska genomsyra varje verksamhetsplanering och varje budgetplan.

Även om vi skulle klara av att reducera antalet utträden och även om vi i Visby har en positiv befolkningskurva, framförallt på grund av en stor inflyttning från Gotlands

landsbygd, så tyder allt på att vi i huvudsak följer samma medlemsutveckling som Svenska kyrkan i övrigt. Även i vår församling kommer vi sannolikt att bli färre medlemmar. Detta är sorgligt på många sätt, men får inte leda till uppgivenhet. Den svagare anknytningen mellan folk och kyrka, mellan medlemmar och församling, utmanar istället att vi möter det nya med strategiskt tänkande på olika fronter.

Två trender/tendenser

Man kan se ut över det västerländska samhället och se två tydliga trender – delvis motsatta - som kan komma att få stor betydelse för Svenska kyrkan och Visby domkyrkoförsamling.

Individualisering. Människor vill kunna välja själva. Trenden är tydlig - man föredrar att själv välja de delar man finner tilltalande från olika livsåskådningar och religioner snarare än att tex bli aktiv i en församling. Många väljer i ökad omfattning bort kollektiva lösningar och gör allt fler individuella val, också inom religion. Med utgångspunkt för vad som känns rimligt och rätt för individen byggs en personlig livsåskådning.

Ny teknik, bl. a. sociala medier via Internet ger nya förutsättningar för människor att skapa nätverk och föra samtal. Av detta följer en

ökad privatisering av tidigare offentliga tjänster. För många är detta en positiv utveckling som svarar mot egna förväntningar, för andra blir den ökade valfriheten en orsak till stress. Tillvaron kan upplevas som splittrad där man har svårt att se en mening med sitt eget liv.

Ökat intresse för det äkta. Det går att i det offentliga samtalet känna av en trendförskjutning i det svenska folkdjupet. Bort från materialism som drivs av marknaden. ”Köp så blir du lycklig” – ”Du bara måste ha det senaste”, är budskap som har det svårare att göra sig gällande på marknaden idag. Fler och fler människor söker sig till miljöer där det äkta och hållbara hålls högt. Man vill tillsammans med andra fundera över meningen med livet, man söker en balans mellan arbete och fritid, söker ro och välbefinnande och man vill vara med om att ta hand om Moder jord. Människor söker något nytt – Vad är meningen med livet?

I denna trend kan rymmas ett intresse för trons djup, för livets innersida. De mångas sökande efter det äkta och hållbara gör att kyrkan återigen kan hamna inom fleras synfält.

Syntes

I Visby domkyrkoförsamling försöker vi låta dessa trender få ta plats i församlingens liv.

Stråket där det individuella får utrymme är tex i retreat, meditationer, stilla stunder mm. Församlingen är också mån om att odla olika samtalsmiljöer. Gemenskapen i Katekumenatet är en sådan. Vi har olika stöd-/sorgegrupper, en samtalsgrupp runt TV serier. Dessutom finns det flera goda samtalsmiljöer i den ordinarie verksamheten. Gemensamt för dessa samtalsmiljöer är ett ständigt återvändande till det angelägna, till livets innersida.

Dessa trendförskjutningar – särskilt den senare - bland människor och samhälle är en positiv utmaning för vår kyrka. En tro som tar livsfrågor på allvar måste vara den bästa bundsförvanten för ett folk som kollektivt tröttnat på slit och släng, ytlighet och manér och längtar efter djup och innehåll. Kanske är det så att kyrkan plötsligt blivit relevant – för många fler.

Det är en utmaning att få de nya strömmarna av människor och uttryck att inte bara få en plats bredvid de traditionella uttrycken utan mitt i församlingens andliga liv, mitt i vår gudstjänst. Mitt i det liv vi delar.

Framtiden

Församlingens troliga framtid, när det gäller medlemsantalet, får konsekvenser för framtida budgetarbete. Oavsett hur stor nedgången kommer att bli, behöver vi anpassa vår ”kostym” till en

mer restriktiv ekonomi. Med god framförhållning avseende organisation, struktur och personalorganisation, ska vi möta framtiden. Men det handlar också om att rusta församlingen på andra sätt för att säkerställa församlingens verksamhet på sikt.

Visby domkyrkoförsamling behöver mer medvetet rusta sig för framtiden på framförallt två sätt:

Konsolidera organisationen – för verksamhetens skull

För inte så länge sedan var församlingen organiserad i fyra distrikt, vilka i det närmaste var att likna med fyra olika församlingar. Nu bedrivs det huvudsakliga församlingsarbetet i distrikt Söder med två stadsdelskyrkor och i domkyrka och intilliggande församlingshem. Genom denna struktur får vi en för framtiden hållbar struktur. Något större enheter har ökat flexibilitet och bärkraft i medarbetarlag. När en medarbetare slutar så är det inte självklart att omedel-

bart återbesätta tjänsten. Alla vakanta tjänster prövas noga mot verksamhetens behov och ekonomi innan de återbesätts.

Det goda samtalet – för att människor ska komma till tro

Församlingen har de senaste åren sökt former för att vuxna människor skall finna en väg till kristen tro. Detta arbete behöver ytterligare förstärkas. De goda samtalen om livsfrågorna är vägen till tro för de flesta människor. Det är i den lilla gemenskapen som man också stärks i att närma sig församlingens gudstjänst. Med olika samtalsgrupper är tanken att människor ska finna en tro på Kristus och leva denna tro så att den kristna gemenskapen i Visby domkyrkoförsamling växer och fördjupas. En central uppgift för alla anställda och ideella medarbetare är därför att inbjuda och välkomna människor till en öppen gemenskap, där varje individ får rum utifrån sina behov.

5. Församlingens struktur

Församlingen organiserar sin ordinarie verksamhet i tre storheter.

- *Distrikt Söder* omfattar församlingsverksamhet i stadsdelskyrkorna Visborgskyrkan och i Terra Nova kyrkan, ett samarbete med EFS missionsförening. Knutet till Söderdistriktet finns också Sjukhuskyrkan (församlingens verksamhet på Visby lasarett) och Träffpunkt Gråbo. Inom distrikt Söder startar under 2015 en fristående förskola.

- *Domkyrkan* med sitt omfattande katedralsarbete och församlingsverksamhet i församlingshuset intill domkyrkan.

- *Birkagården* med sin so-

ciala verksamhet både dag och natt.

Detta är församlingens primära mötesplatser för församlingsarbetet under höst, vinter och vår – vardagsverksamhet och gudstjänstliv. Det är här församlingen står stadigt på kyrkoordningens fyra ben och rustas för det arbete som sommaren utmanar oss till.

Det finns utöver detta två viktiga verksamhetsområden i församlingen: Expedition/Service samt Kyrkogårds- och fastighetsförvaltning.

Katedralsarbetet

Visby domkyrka Sankta Maria är en levande katedral – sedan år 1225 och in i framtiden. Sankta Maria är gudstjänstrum, stiftskatedral, församlingskyrka, konsertlokal, pedagogisk miljö, utställningslokal, referenspunkt, riktmärke, turistkyrka och pilgrimskyrka – det ena epitetet efter det andra kan

fogas till beskrivningen av Visby domkyrka utan att listan blir komplett. Domkyrkans roll är mångfasetterad och utvecklingsbar, konstant och föränderlig. Den står på en gång ovan tidens förändringar samtidigt som den är en tydlig del av denna. Den lever. Gemensamt för domkyrkans utveckling i alla tider är dess förmåga att samverka med sin samtid.

Att som församlingskyrka ha stiftets domkyrka är förbundet med särskilda utmaningar och möjligheter. Först och främst är domkyrkan församlingskyrka. Varje söndag firas gudstjänst enligt Svenska kyrkans ordning, och i veckorna en rad vardagsmässor.

Domkyrkan är också stiftskyrka vilket bland annat betyder att det är här som biskopen viger nya diakoner och präster. Här firas också olika stiftshögtider. Domkyr-

kan är också en ekumenisk kyrka. Den byggdes en gång som katolsk kyrka och den är den äldsta och största kyrkan i staden. Detta gör att domkyrkoförsamlingen har ett särskilt uppdrag att förvalta när det gäller ekumeniken i Visby.

Domkyrkan är Gotlands mest besökta rum, med omkring 300 000 besökande varje år. Oavsett om de vill se och lära levande historia eller göra andliga erfarenheter så är de varmt välkomna.

Domkyrkan ska ha generösa öppethållandtider och bemötandet av de som kommer till rummet är centralt. Ord som delaktighet, förankring, multifunktionalitet, långsiktighet, respekt och reversibilitet är centrala begrepp i domkyrkans liv och framtid.

Under sommaren anpassas församlingens liv till den expansion Visby genomgår

under denna period och verksamheten koncentreras i hög grad till just Domkyrkan. Under sommarperioden är bemötandet i domkyrkan än viktigare. Utökad gudstjänstliv, rikare musikutbud, guidade och dramatiserade visningar, konstutställningar, café mm blir då en del av domkyrkans liv.

Expedition/Service

Församlingsexpeditionen är en viktig kontaktyta för alla som utifrån söker kontakt med oss i olika ärenden. Inte minst beträffande kyrkliga handlingar, liksom för hela församlingsorganisationen. Församlingens personaladministration sköts här. Det bedrivs också ett omfattande kommunikations- och informationsarbete till gagn för församlingens utveckling. Det sker via trycksaker, annonsering, församlingsblad, hemsida, närvaro i sociala medier med mera.

Kyrkogårds- och fastighets-

förvaltningen

En stor del av vår församlings verksamhet är det arbete som läggs ner på våra tre kyrkogårdar och våra begravningskapell. Verksamheten har en särskild förvaltning som leds av en kyrkogårds- och fastighetschef och ett särskilt utskott under kyrkorådet. Som en av Svenska kyrkans församlingar har församlingen att fullfölja uppdraget att ansvara för begravningsverksamheten. För detta betalar alla medborgare en särskild begravningsavgift. Denna verksamhet är betydelsefull och medarbetarna på våra kyrkogårdar är en vital kontaktyta för församlingen. Verksamheten berör i det närmaste alla som bor i vår stad.

Kyrkogårds- och fastighetsutskottet med chef och egen expedition har också att förvalta församlingens fastigheter.

6. Öppenhet och välkomnande

Visby domkyrkoförsamling präglas av många olika uttryck och skilda verksamheter. Den gemensamma nämnaren för all verksamhet är öppenhet och välkomnande. Detta förhållningssätt måste först och främst manifesteras i att alla, som arbetar eller på andra sätt representerar församlingen, bemöter den som söker sig till församlingen på ett välkomnande och respektfullt sätt. Vi står för gott värdskap och bemötande.

Öppenhet och välkomnande hör ihop med att betrakta alla människors lika värde, grundat i Guds kärlek till var och en oavsett ålder, kön, sexuell läggning, etnicitet eller livsåskådning.

En grupp, som är underrepresenterad i Visby domkyrkoförsamling, är ”nya svenskar”. Församlingen vill undersöka och reflektera kring detta för att försöka förstå vad detta beror på och se om denna omständighet kan förändras, så att församlingen i större utsträckning kan vara en mötesplats för människor från andra kulturer och nationer.

Öppenhet handlar också om att församlingens liv måste

präglas av jämställdhet mellan könen. Visby domkyrkoförsamling vill verka för att skapa större jämställdhet mellan män och kvinnor genom att bryta upp både ett traditionellt sätt att tänka kring kön och en traditionell fördelning av roller utifrån kön i församlingens liv.

Att vara en välkomnande och öppen församling handlar om att människor, som kommer till kyrkan, har möjlighet att bli delaktiga och involverade i församlingen och att deras röst blir hörd.

Dopets radikala innebörd och kallelse innebär att alla i sina olika roller har ett gemensamt uppdrag att stå i evangeliets tjänst, oavsett om man är anställd eller inte.

Oavsett om den som kommer till Visby domkyrkoförsamling vill fira gudstjänst, boka dop eller begravning, delta i en konfirmandgrupp,

en körövning, en stödgrupp eller en grupp för föräldrar och barn, besöka en anhörigs grav eller äta en tallrik soppa i gemenskap, ska den personen alltid kunna förvänta sig ett gott värdskap och professionellt bemötande som bygger på kompetens, erfarenhet och omtanke.

Att vara en öppen och välkomnande församling innebär att möten mellan människor sker i ”ögonhöjd”. Kyrkan behöver generellt bearbeta sin identitet och självbild och ta itu med auktoritära uttryck, som fortfarande lever kvar.

Visby domkyrkoförsamling lever sitt liv i ett sekulariserat samhälle och vill vara ett öppet forum, dit människor kan komma oavsett tro eller avsaknad på tro. Fokus ligger på mötet mellan människor och skall präglas av respekt, integritet och av ett givande och tagande.

7. Församlingens missionstanke

Visby domkyrkoförsamling finns i ett gränsöverskridande sammanhang, är en del av den världsvida kyrkan och delar uppdrag med resten av kristenheten.

Först Guds mission – sedan kyrkans mission. Guds skapande, sändandet av Sonen och den heliga Anden till världen är tecken på en Gud i mission – eller en Gud i handling. Gud fortsätter denna mission varje dag genom att leva i sin skapelse, finnas nära människor och dela deras liv. Guds mission är långt större än kyrkans. Detta är

ett sätt att förstå Guds mission. Kyrkans mission, eller handlande, är en konsekvens av Guds mission. Det viktigaste målet för kyrkans medverkan i Guds mission är att ”leva evangelium”. Uppdraget är att visa på vägar till tro och inkluderande gemenskap som växtplats för denna tro, att medverka i kampen mot alla förtryckande och omänskliga krafter – allt för att världen ska leva.

Denna förståelse av mission är grunden för hur Visby domkyrkoförsamling ser på sig själv och sitt uppdrag i världen. Vi tror att ”mission” ska läggas som ett raster över hela vår församlings uppdrag och verksamhet. Med denna teologiska grund byggs en församlingsinstruktion - teologin möter dagens verklig-

het och konsekvensen blir en pastoral handlingsplan, dvs denna församlingsinstruktion.

Församlingen tolkar uttrycket mission som vårt uppdrag, vårt handlande. Mission är alltså en aspekt av, eller grunden för, allt vi gör i Guds-tjänst/Musik, Diakoni/Socialt arbete och Undervisning/Lärande. Mission påminner oss om att vi har ett uppdrag utanför den egna organisationen.

Det handlar om att i allt leva nära kyrkans centrum och rikta sig utåt. Därför har församlingen kommit att sammankoppla uttrycken mission och utåtriktat.

8. Själavård

Själavård är en del av kyrkans omsorgsarbete och finns med i mycket av det som sker i ordinarie verksamhet i Visby domkyrkoförsamling. I gudstjänsten, vid dop, vigsel och begravning. I möte med konfirmander, besök på sjukhus och vid hembesök. Själavård är ett förhållningssätt till medmänniskan som är central för församlingen och församlingens medarbetare.

Präst eller diakon är också tillgängliga för samtal på tu man hand – då kallas det enskild själavård. Ibland är det själavårdande samtalet mer förebyggande. Ibland sker själavården när det är kris, och ibland innebär själavård andlig vägledning. Enskild själavård kan också leda till bikt – vilket innebär att man får bekänna sin synd och skuld och får ta emot Guds förlåtelse tillsagd av en präst.

För den som söker en präst eller diakon för samtal behöver tron inte vara självklar eller ens finnas, man behöver inte heller vara medlem i kyrkan. Både diakoner och präster i Visby domkyrkoförsamling finns tillgängliga för alla former av själavård inom ramen för sin tjänst.

9. Mission/ Utåtriktat arbete

Uppdraget

Vi behöver olika metoder för att aktualisera det kristna budskapet om att Gud blivit människa och erbjuder befrielse och upprättelse. Uppdraget i mission är att skapa möten mellan människor och mellan människor och Gud. Mycket av detta arbete kan beskrivas med ett modernare ord -kommunikation. Församlingens medvetna kommunikation är ett medel för att nå ut till människor och ett redskap för nya och goda relationer. Anställda och andra medarbetare ska sträva efter att söka kontakt och samverka med organisationer och enskilda. Mission har en gränsöverskridande sida. Församlingen är kallad att vara brobyggare mellan det lokala och det globala, vilket skall visa sig i ett ansvar för människor och miljö över hela jorden.

Bibeltexter som är vägledande för vårt missionsuppdrag

är: Joh 20:21, Joh 15:16-17, Matt 25:35-40, Luk 4:17-21

Målsättningar i det pastorala arbetet

Utåtriktat

-Att visa på vägar till tro på Jesus från Nasaret, erbjuda gemenskap som växtplats för denna tro. - Att medverka i arbetet för fred och rättvisa samt i kampen mot alla förtryckande och omänskliga krafter är en integrerad del av kyrkans mission.

Församlingens uppdrag har sin riktning utåt. Att leva öppet, inbjudande och utåtriktat är en utmaning för varje församling – också för oss i Visby domkyrkoförsamling. Församlingen sträcker sig ständigt utöver sig själv, då uppdraget gäller alla människor. Vår församling ska vara en öppen mötesplats för fördjupad gemenskap mellan Gud och människor. Denna öppenhet för alla människor, medlem eller icke medlem, är ett uttryck för att kyrkan är en öppen folkkyrka.

Samtalsmiljö

Vi tror att samtalet är ett viktigt redskap för mission. Församlingen ska därför fungera som en öppen och inbjudande mötesplats, där samtal kan föras om samtidens stora ödesfrågor, som

alltid är värderings- och livsåskådningsfrågor. Evangeliets erbjudande handlar om mer än omvändelse – det lär vi av Jesus egna möten med människor som är mångskiftande och djupa. Varje medmänskligt möte rymmer en möjlighet och därför ska kontakterna med människor präglas av en öppen attityd, av positiv förväntan och med full respekt för den som tackar nej.

Kommunikationsvägar

Visby domkyrkoförsamling syns och tydliggörs med hjälp av webbsidor, annonser och affischer, för att nämna några informations- och kommunikationsvägar, som vi använder för att utveckla och förnya. Församlingen vill

väcka och vara en växtplats för tro. För att göra det behöver fler vägar byggas och fler kontaktytor skapas. Vi är beredda att under kommande år pröva olika sätt att låta evangeliet komma till tals.

Utställningar

Vår domkyrka är stadens och Gotlands mest besökta rum. Församlingen vill regelbundet visa utställningar som kan hjälpa oss att tydliggöra samtiden och upptäcka trons roll i vår egen tid. Genom konsten kan församlingsborna och andra besökare dela sina upplevelser om samtidsfrågor, tro och kyrka. Församlingen vill också inspirera till människors eget skapande. Augustinus sa: ”Predika så ofta du kan och använd ord bara

om du måste.”

Handling och ord

Ett kristet vittnesbörd är inte bara verbalt. Det är nödvändigt att det finns en samstämmighet mellan ord och handling. Tro behöver omsättas i handling. Detta gäller hela församlingens liv: medlemmar, anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare. Vårt ställningstagande till stöd för utsatta medmänniskor, som råkat i kris eller nöd, kan tända hopp och ge mod, både hemma i Visby och långt borta.

Internationellt engagemang

Församlingen deltar i Svenska kyrkans internationella arbete. Konfirmandarbetet och olika grupper i stadsdelskyrkor arbetar aktivt med Svenska kyrkans gemensamma insamlingar. Församlingen solidariserar sig med männis-

kor som lider nöd. I budgeten görs avsättningar för internationellt hjälparbete. Svenska kyrkan i utlandet (SKUT) är också en av församlingens viktiga kontakter utanför landets gränser. Visby domkyrkoförsamling är vänförsamling med Skandinaviska församlingen på Cypern.

Konkret

Vi vill fortsätta på inslagen väg men särskilt lyfta fram följande intensioner och mål inför de närmaste åren:

- Ungdomsutbyte med Soest. Insamlingar till Världens barn, till Svenska kyrkans internationella arbete under Advent, Jul & Nyår samt under Fastan & Påsk är en angelägenhet för hela Visby

domkyrkoförsamling.

- Masskommunikation med hushållen i Visby sker med hjälp av församlingsbladet. Församlingen kommunicerar också via affischering, sociala medier (främst facebook), via gotländska medier (såväl annonser som pressmeddelanden), personligt adresserade utskick och personliga möten.
- Vi kommer under de kommande åren att arbeta mycket på att ytterligare öppna upp våra egna lokaler. Det handlar om att göra våra miljöer mer välkomnande. Detta gäller inte minst församlingshuset.
- Koncepten Lifestory och Nikodemussamtal vill vi ytterligare utveckla.

10. Gudstjänst/ Musik

Uppdraget

Gudstjänsten är puls och mittpunkt i församlingens liv. Gudstjänstfirandet är ett av kyrkans uttryck för gemenskapen mellan Gud och alla människor. Gudstjänsten är ett kontinuerligt, pågående möte mellan Gud och människa och människa och människa, som är förankrad i traditionen, nuet och framtiden. Ett forum där livsberättelser flätas samman och vi blir berörda genom samtliga våra sinnen av Guds frid, evangelium och nåd. Gudstjänsten som helhet ska tydligt vittna om Gud och Guds betydelse i våra dagliga liv. I församlingen firas gudstjänster i högtid och till vardags vilka är en mötesplats för alla människor. Församlingens gudstjänstliv ska kännetecknas av mångfald där människan har en framträdande plats.

Gudstjänstlivet bärs av idén om enkelhet och närhet, i ord, musik och liturgi. Det är viktigt att gudstjänsterna förmedlar att var och en är sedd och omsluten av Guds nåd. Den enskilde gudstjänstfiraren och den gudstjänstfirande församlingen är i centrum

för församlingens tanke om gudstjänst. Gudstjänsten är interaktiv: Vi lovar och prisar levande Gud i glädje och tackasamhet och den gudstjänstfirande församlingen tar samtidigt emot av Gud för att sedan kunna ge vidare till andra i vardagslivet.

Målsättningar i det pastorala arbetet

- Att stärka människors inbördes gemenskap så att alla, både den vana och ovana gudstjänstbesökaren, ges möjlighet till växt och fördjupad gudsrelation.
- Utveckling och förnyelse av gudstjänsten pågår hela tiden. Vår rika tradition, både lokalt och globalt, går hand i hand med nytänkande och nutidsorientering. Dynamik och förändring är lika viktigt som tradition och kontinuitet. Gud är den som ständigt sänder sin Ande till oss människor, vilket betyder att nya former och uttryckssätt blir både tillåtna och önskvärda. Samtidigt är vi medvetna om att igenkännandet av centrala moment är viktiga för ett fungerande gudstjänstfirande.

Under våren 2015 arbetade församlingen med ett guds-

tjänstutvecklingsprojekt. Kyrkorådets arbetsutskott samt församlingens präster, musiker och verksamhetsledaren i distrikt Söder möttes vid fyra hållplatser och reflekterade över församlingens gudstjänstliv. Bland annat mejslade tre kärnord fram, dvs. ord som kortfattat beskriver vad vi vill gudstjänsten skall förmedla. De tre orden blev; **berörd, buren och befriad.**

- Stadsdelskyrkorna och domkyrkan ska tillsammans representera den bredd och variation som invånarna i Visby domkyrkoförsamling utgör. Det är en stor möjlighet och rikedom för församlingen att härbärgera denna mångfald.

Att äga en domkyrka i församlingen är en särskild utmaning när det kommer till gudstjänstlivet. Dels handlar det om ett gudstjänstliv som måste vara berett till omprövning och nyorientering för att möta samtidens relevanta krav på förnyelse. Dels handlar det om att vårda tradition och ett tusenårigt uttryck. Domkyrkans gudstjänstliv måste härbärgera hela bredden.

- I församlingen firas varje sön- och helgdag fyra gudstjänster, tre i kyrkobyggnader och en på ett vårdboende/äldreboende. Vanligtvis firas huvudgudstjänst i alla tre kyr-

korna. Enligt kyrkoordningen ska minst en av söndagens gudstjänster i någon av församlingens tre kyrkor vara huvudgudstjänst. Församlingens huvudgudstjänst kan firas i Visborgskyrkan, Terra Nova kyrkan eller Domkyrkan. Huvudgudstjänsten innehåller alltid mässa. I domkyrkan firas söndaglig mässa. Under sommaren (7-8 v) firas huvudgudstjänst i domkyrkan.

Varje lördag firas i domkyrkan stiftsmässa och veckoligen dessutom två vardagsmässor. Under sommarveckorna utökas utbudet av mässor betydligt.

- Det är angeläget att längtan till ökad delaktighet och ideellt engagemang i gudstjänsten förverkligas.
- Många av församlingens medlemmar besöker kyrkan i huvudsak i samband med kyrkliga handlingar: dop, konfirmation, vigsel och begravning. Människor ska då välkomnas till gudstjänster som ger stöd, glädje och hopp vid viktiga och avgörande skeenden i livet.

Dopet innebär upptagande i Kristi kyrka. Församlingen ska därför aktivt verka för att alla på ett personligt sätt erbjuds dop. Dop-, konfirmations-, vigsel- och begravningspastoral ska årligen

utvärderas och vid behov revideras. Detta ska ske i samverkan mellan kyrkoråd och församlingens präster och övriga medarbetare i församlingen.

- Församlingens präster och diakoner är närvarande och erbjuder enskilda samtal, själavård och bikt i samband med gudstjänsterna.
- Musiken är centralt i allt

gudstjänstliv och är därför en vital del av församlingens liv. Musikens olika uttryck inspirerar och engagerar. En rik variation och bredd inom kyrkans musikkatt bär evangelium och livsberättelser genom dåtid, nutid och framtid. Samtidigt som nya toner får ljuda, ligger det en glädje i att det kyrkomusikaliska arvet förvaltas.

Körlivet, bland både stora och små, är en viktig del i vårt musik- och gudstjänstliv. Bil. 17.

- Församlingen firar regelbundet gudstjänst på olika äldreboenden och vårdinrättningar. När människor av sjukdom och ålder inte kan komma till kyrkans

lokaler för sitt gudstjänstliv är det angeläget att församlingens medarbetare kan komma till dem.

Konkret

Vi vill fortsätta på inlagen väg men särskilt lyfta fram följande intensioner och mål under den innevarande mandatperioden:

- Att låta våren-15:s utvecklingsprojekt när det gäller gudstjänstlivet få betydelse i församlingens gudstjänstliv genom att prova nya gudstjänstformer också i domkyrkan.
- Aktivt rikta inbjudningar till olika grupper inför vissa gudstjänster.
- Regelbundet erbjuda drop-in dop och vigsel.
- Medarbetare involveras i att gestalta gudstjänst, helst en gång per månad.
- I stadsdelskyrkorna välkomnar vi främst barnfamiljer och bjuder in föräldrar och barn att planera och genomföra gudstjänsten.
- Vi värnar också framgent om ett rikt musikliv – såväl i det ordinarie gudstjänstlivet som i konserter.

11. Diakoni/Socialt arbete

Uppdraget

- Att genom livsbefrämjande arbete visa på att kristen tro synliggörs i solidaritet och kärlek till nästan.
- Att synliggöra utsattheten och ge röst åt dem som tystnat.

Den kristna diakonin är lika gammal som den äldsta kyrkan. Redan Apostlagärningarnas sjätte kapitel kan vi läsa om hur den första församlingen i Jerusalem brottas med frågan om rättvis fördelning. Det är där vi möter de första diakonerna, som får ett särskilt uppdrag att fördela det materiellt nödvändiga till de som saknar vad som behövs.

Den första församlingens frågor är också i mångt och mycket dagens frågor i Visby domkyrkoförsamling. Vem har svårt att göra sig hörd? Vem är i behov av extra stöd?

Församlingens diakonala uppdrag är alltid i centrum och utgår från missionsuppdraget, vilket bland annat innebär att se på människan med Guds kärleksfulla blick. Diakonin har sin förebild i Jesus som delar människors

utsatthet och därför sänder församlingen att vara mitt i livet med upprättelse, barmhärtighet och liv.

Församlingens diakoni har den utsatta människan i centrum. Det är viktigt att se skillnaden mellan församlingens diakonala uppdrag och de uppgifter som de anställda diakonerna har. Diakonen har ett speciellt uppdrag: att medvetandegöra hur strukturella förändringar drabbar enskilda och grupper i församling och samhälle. Samtidigt skall det finnas ett diakonalt förhållningssätt i allt församlingsarbete.

Gemenskapande

Det är förtroendevaldas, gudstjänstfirares, anställda medarbetares uppdrag att leva i diakoni så att församlingens totala uppdrag i diakoni synliggörs.

Som i alla verksamhet behövs det också inom en församlings diakoni att man avgränsar och prioriterar. En prioritet i diakonins uppdrag i Visby domkyrkoförsamling är att inbjuda till och vårda de gemenskaper som finns samt starta nya verksamhetsgrupper som lämpar sig

i vår tid. Många människor längtar efter gemenskap – församlingen ska vara en motbild till ensamhet och isolering. Församlingen ska vara en gemenskap där individen känner sig hemma och accepterad. Gemenskapen vill vara en hjälp för den enskilde – det handlar om själavård. Att inbjuda människor till en konstruktiv gemenskap med ett uppdrag, motsvarar också många människors längtan av att få bli tagna i anspråk. Vi behöver både som kyrka i stort och som församling i Visby röra oss från verksamhet där diakonen är utförare mot ett arbete där diakonen är en möjliggörare – för människors möte och gemenskap samt delaktighet där människors vilja att bidra tas i anspråk. En av diakonernas och diakonins viktigaste uppdrag är alltså Gemenskapande!

Målsättningar i det pastorala arbetet

- Utifrån varje tid reflektera över vilken utsatthet som finns i Visby Domkyrkoförsamling för att kunna

göra prioriteringar och möta behoven.

- Utgå från varje människas värdighet och möta hela människans behov med fantasi, mod och tro på förändringens möjligheter. Vi tror att varje människa vill vara ansvarig och delaktig i skapandet av goda förutsättningar för sitt eget liv.

- Vara en del i samhällets sociala nätverk, delta och ta ställning i det offentliga samtalet kring människors livsvillkor. Vara en röst för dem vars röst har tystnat.

- Att påvisa orättvisor i lagar, kultur, värderingar, normer och politiska system där den enskilde eller grupper av människor far illa. Att inte låta den profetiska diakonin tystna oavsett åt vilket håll den behöver riktas. Att finnas i samhällsdebatten utan att vara partipolitisk.

- Den diakonala verksamheten i Visby domkyrkoförsamling omfattar, bl a:

- Gemenskapsfrämjande – människor ger och tar i social samvaro. Öppen caféverksamhet, träffar för daglediga m.m.

- Självvård och samtal kring tro och existentiella frå-

gor med människor i kris eller utsatthet. Hembesök, besök på sjukhus, i häktet ingår i detta arbete.

- Ett diakonalt förhållnings-sätt betyder att församlingen är restriktiv med direkt ekonomiskt bistånd. Församlingen är hellre ett stöd i kontakt med sociala myndigheter. Men i stor utsatthet kan församlingen bistå med mat, matrekvisition eller i undantagsfall – vid akuta lägen - genom ekonomiskt bidrag.

- Birkagårdens verksamhet, med dagverksamhet och natthärbärke, är ett viktigt arbetssätt för församling, stift och hela Gotland att ta diakonalt ansvar i Visby. Det är ett exempel på god samverkan med andra samhällsaktörer och bygger på ideella krafter medverkan.

- Församlingens närvaro i sjukhusmiljö är ytterligare ett exempel på diakonal verksamhet. Genom sjukhuskyrkans närvaro i många människors liv får församlingen bidra till hopp och tröst i en ofta svår situation.

- Närvaro i stadsdelen Gråbo är en viktig del i församlingens verksamhet. "Träffpunkt Gråbo" är ett kraftcentrum i södra Visby.

- Församlingen finns regelbundet närvarande på häktet i Visby. Här möter församlingen människor i stor nöd och i stort behov av samtal.

- Församlingen tar regelbundet upp kollekt till diakonin i församlingen.

Församlingen samverkar också med Blomsterfonden med vars bistånd församlingen kan hjälpa många – särskilt inför jul. Bil. 8.

Konkret

Vi vill fortsätta på inlagen väg men särskilt lyfta fram följande intensioner och mål under den innevarande mandatperioden:

- Välkomna småbarnsföräldrar till en Klapp & klang-grupp på Träffpunkt Gråbo.
- Bli tydligare i kommunikationen om vår verksamhet för äldre.
- Sträva mot att en av diakonitjänsterna har en tydlig ungdomsprofil.

12. Undervisning/ Lärande

Uppdraget

- Att tillsammans med andra lära och fördjupa vad den kristna trosinnehållet kan betyda så alltfler uppfattar sina liv i ljuset av berättelsen om Jesus.
- Att vi människor ser oss själva som medaktörer i Guds verk för medmänniskan och skapelsen.

Kyrka och tro är inte längre någon självklarhet i vårt samhälle. Inte i Sverige och inte i Visby. Förr kunde man säga att det mesta man ägnade sig åt i församlingsverksamheten var en del av dopuppföljningen. I dag räcker inte det då dopfrekvensen sjunkit till under 50 % av årskullen nyfödda. Församlingens verksamhet kan inte längre begränsas till att försöka möta dem som är döpta.

Vår omgivning ställer idag nya krav på oss som kyrka. I dag efterfrågas samtal, fördjupning och fora för reflektion, där frågeställningarna och själva samtalet ofta är viktigare än de absoluta svaren. När församlingen reflekterar kring Undervisning/Lärande blir tanken på ömse-

sidighet i lärandet viktigt.

Församlingens relation till omvärlden behöver genomsyras av öppenhet och nyfikenhet. Men också av att den kristna tron och traditionen har något att bidra med i samtalet. Så vill församlingen bidra till det goda samtalet i det goda samhället.

Kyrkan har till uppgift att föra Evangeliet vidare – till de människor som lever i samtiden och till kommande generationer. Visby domkyrkoförsamlings undervisning utgår från ett förhållningssätt där det goda samtalet, det gemensamma lärandet och dialogen är av stor vikt.

Genom dopet har vi alla ett undervisningsansvar och ska uppmuntra varandra att vara vittnen och vägledare. Alla är välkomna och ska ges möj-

lighet att växa i den kristna gemenskapen och där få uttrycka sina livsfrågor utifrån ålder och mognad. Församlingen ska vara lyhörd för alla människors frågor och behov.

Grunden för kristen tro är Jesu liv, död och uppståndelse. Vi ska med Kristus i centrum, visa på livet i kyrkans gemenskap. Vi ska ge möjlighet till andliga erfarenheter. Vi ska lyfta de frågor människor själva bär på, så att de får möjlighet att upptäcka att kristen tro, kyrkans liv och etik handlar om de centrala livsfrågorna och om vårt eget liv. Vi vill genom samtal och reflektion ge varandra förutsättningar att uttrycka både tro och tvivel.

I församlinglivet ska människor ges möjlighet till erfarenheter, kunskaper och

upplevelser som fördjupar förståelsen av det egna livet, relationen till Gud och andra människor.

Målsättningar i det pastorala arbetet

- Tydlighet, delaktighet och öppenhet ska prägla all undervisning och lärande i församlingen. Att dela tro och liv, att samtala om det vi på djupet upplever vara angeläget, förändrar oss som människor.
- Församlingens trycksaker och webbplats ska i sitt innehåll lyfta fram livs- och vardagsfrågor och sätta in dem i ett kristet sammanhang. Den kristna människosynen ska uppfattas som en resurs och kyrkan som en del av livet.
- Församlingen vill skapa miljöer där människors livsfrågor och egna erfarenheter får en möjlighet att vara en del i ett livslångt lärande.
- Den kristna livstolkningen berättas och gestaltas i gudstjänsten liksom i andra sammanhang. En särskild utmaning är att nå utanför den egna kretsen och det traditionella

församlingsarbetet. Den kristna livstolkningen är relevant för hela samhället.

- Församlingens Undervisning/Lärande kan inte inskränkas till olika verksamhetsgrenar utan är ett flöde som går genom hela församlingens liv. Det är en särskild utmaning att hitta fora där många känner sig inbjudna och välkomnade. Det är viktigt att erbjuda mötesplatser där barn, ungdomar och vuxna känner delaktighet.
- Den scoutverksamhet som församlingen inbjuder till tillsammans med EFS i Terra Nova kyrkan är ett viktigt komplement till övrig barn- och ungdomsverksamhet. Scouting utmanar oss alla att värna skapelsen och klimaträttvisa.

Konkret

Vi vill fortsätta på inslagen väg men särskilt lyfta fram följande intensioner och mål under den innevarande mandatperioden:

- Vuxenvägar till tro. I olika samtalsgrupper ska människor inbjudas till angelägna och goda samtal om liv och tro. Så ska

den kristna gemenskapen i Visby domkyrkoförsamling växa och fördjupas. Katekumenatet har en särställning i församlingen

- Konfirmandarbete för framtiden. Församlingen fortsätter ett nyskapande konfirmandarbete. Tre saker ter sig som framtidsnycklar när det gäller ett fortsatt rikt och relevant konfirmandarbete: tidigare konfirmander som ”medledare”, gymnasiekonfirmation och ett utvecklat samarbete med idrottsrörelsen. Konfirmandföräldrar är också en viktig grupp.
- I ett samhälle med allt färre vuxna som är döpta och/eller konfirmerade är vuxenkonfirmation något församlingen vill välkomna till.
- Involvera Terra Nova scout med föräldrar i minst en högmässa per år i Sankta Maria domkyrka.
- Tillsammans med Sensus välkomna till studiecirkel kring gudstjänsten.
- En handlingsplan för det ideella arbetet tas fram.
- Minst en bibelstudiegrupp ska finnas i församlingen.

13. Regler för församlingens verksamhet

Under denna rubrik samlas de regler för församlingen och församlingens verksamhet som domkapitlet beslutar om enligt bestämmelser i kyrkoordningen.

(17 kap 3 §, kap 5 §) Huvudgudstjänst med mässa firas i minst en av församlingens kyrkor alla söndagar och alla andra kyrkliga helgdagar – 62 gånger.

(22 kap 5 §) I konfirmand-

arbetet tillämpar församlingen Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete, utfärdade 2007. Församlingen har en handlingsplan för konfirmandarbetet som utgår från domkapitlets konfirmandriktlinjer. Bil. X

(34 kap 1, 2 §) En kyrkomusiker i domkyrkoförsamlingen ska vara domkyrkoorganist med organistexamen, övriga som innehar musiker-tjänst ska vara musiker med minst kantorsexamen i enlighet med domkapitlets beslut.

Visby domkyrkoförsamling följer i övrigt de regler och beslut som domkapitlet i Visby stift har utfärdat/beslutat.

14. Verksamhet på andra språk

Verksamhet på finska

Sedan lång tid tillbaka har det regelbundet firats gudstjänster på finska i församlingen, i samarbete med någon finsktalande präst i stiftet. Finska gudstjänster hålls i samarbete med den Finska föreningen på Gotland. Dessa gudstjänster äger rum vid jultid och i samband med finska nationaldagen.

Verksamhet på teckenspråk

Teckenspråkig präst finns i stiftet och firar en gång i

månaden visuell gudstjänst i en av stiftets kyrkor/kapell. Denna verksamhet sker stiftsövergripande.

Verksamhet på engelska

Under sommarens ordnas lunchandakter på engelska i domkyrkan. Det händer också att det önskas kyrkliga handlingar på engelska.

15. Regler för fortbildning

Medarbetarna är församlingens viktigaste resurs. Vi vill därför ge personalvården i vår församling goda resurser så att allt fler medarbetare ska komma till sin fulla rätt och församlingsarbetet än mer ska kunna utvecklas. De anställda medarbetarnas viktigaste uppgift är att finnas för alla i församlingen – för såväl aktiva som passiva, för Visbybor liksom för tillfälliga besökare. Kompetensutveckling, fortbildning, professionell handledning och stöd liksom årliga medarbetarsamtal och lönesamtal

med närmaste chef är viktiga verktyg för att värna ett gott medarbetarskap.

Kompetensutveckling/fortbildning är en nödvändig satsning för att verksamheten ska utvecklas. Vid de årliga medarbetarsamtalen ska en återkommande punkt vara behovet av kompetensutveckling. Medarbetaren och närmaste chef ska komma överens om en kompetensutvecklingsplan för det närmaste året.

Grundutbildning förutsätts föreligga vid anställningstillfället. Vidareutbildning skall genomföras när någon får nya arbetsuppgifter som kräver ny kompetens.

Fortbildning berör all personal. Den skall ske utifrån inriktningsmålen för de fyra huvudområdena och skall relateras till personalens olika utbildningsprofiler.

Anställda medarbetare, som saknar teologisk kompetens i sin utbildning eller erfarenhet, ska erbjudas att delta i kurser, internt eller externt, som ger fördjupad kunskap i

Svenska kyrkans tro och liv. Det förutsätts att all fortbildning ska leda till en positiv effekt i församlingsarbetet.

En annan av församlingens viktiga resurser är de förtroendevalda. Fortbildning och inspiration för dessa medarbetare ska redovisas i varje verksamhetsplan och ges utrymme i budgeten. Denna del behöver vår församling kraftigt utveckla de kommande åren. Tankar på en kontinuerlig fortbildning behöver materialiseras. Årligen skulle vi kunna ordna en fortbildning med temat "Svenska kyrkans tro och liv", vilken med fördel kan genomföras i samarbete med Visby stift. Till en sådan återkommande kurs kan vi bjuda in brett. Målgruppen kan vara anställda medarbetare; förtroendevalda, anställda medarbetare och ideella medarbetare.

De ideella medarbetarna uppmuntras genom olika insatser kring kompetensutveckling/fortbildning och studiebesök.

16. Ideella medarbetare

Det ska vara lätt att finna en uppgift för den som vill göra en ideell insats i Visby domkyrkoförsamling. Vi vill göra en resa från de anställdas kyrka till hela församlingens kyrka. Det handlar om en kulturförändring, där församlingens avlönade medarbetare går från att vara utförare till att mer bli möjliggörare. Medarbetare ska naturligtvis

också framgent vara utförare i sina olika professioner – men en del av yrkesrollen är också att vara samspelare, möjliggörare och tjänare i relation till övriga församlingsbor, att skapa arenor där vi alla utmanas att samverka.

De som deltar i olika församlingsverksamheter ska inte identifiera sig som brukare av kyrkans tjänster utan istället som att de tillsammans med anställda och förtroendevalda bär kyrkans uppdrag. Alla ska delges bilden och känslan av att kyrka är något som vi är tillsammans.

En struktur/handlingsplan för ideella insatser saknas i församlingen. Detta arbete ska prioriteras under den kommande perioden. Vi måste bli bättre på att inbjuda och välkomna människor som vill vara aktiva och ideella i vår församling. Vi ska också bli tydligare i vår inbjudan och i att definiera arbetsuppgifter för den som vill vara ideell i församlingen. Det behövs strategi och struktur. Ideella medarbetare ska introduceras, utbildas och fortbildas.

17. Samverkan med andra församlingar

Visby domkyrkoförsamling har inga samverkansavtal med andra församlingar inom Svenska kyrkan på Gotland, men samarbetar gärna när det behövs. När det gäller prästvikarier för gudstjänster och kyrkliga handlingar har vi för närvarande god hjälp av pensionerade präster.

Vi har ett Vänförsamlingsavtal med Skandinaviska församlingen på Cypern och vi har ett Samarbetsavtal med EFS missionsförening kring

arbetet i Terra Nova kyrkan. Vi har också en särskild vänskap med Equmeniakyrkans församling i Tjelvarkyrkan.

Soest i Tyskland är ett vänstift till Visby stift. Sedan flera år har Visby domkyrkoförsamling ett ungdomsutbyte med Kirchenkreis Soest och välkomnar om möjligt en ungdomspraktikant under ett år. På sikt vill församlingen verka för att det också ska vara möjligt att sända ungdomar från Visby till Soest.

Sommar betyder en särskild utmaning för församlingen. Det diakonala behovet i Visby växer under sommarmånaderna på grund av alla gäster som besöker Gotland. Under punkt 3 nämndes att

ön besöks av över 850 000 människor. De flesta av dessa kommer under sommarmånaderna och 75% besöker enbart Visby.

- Under en sommarmånad finns församlingen i ett samarbete med Visby stift och öns församlingar i ett arbete för alla festande och ibland något vilsna ungdomar. Många ideella gör då en stor insats i det som kallas Nattskutan i centrala Visby.

- Under somrarna så har församlingen ”Sommarpräster” och ”Sommarkonungar”. Det är präster och diakoner som kommer till oss för att hjälpa till att vara församling i sommar Visby.

18. Nolltolerans mot sexuella trakasserier

Allt församlingsarbete bedrivs i relation till de människor som bor och vistas i församlingen – och det handlar om förtroende. Svenska kyrkan verkar i en förtroendebansch. I denna förtroendebansch som kyrkan är satt att verka i är det omöjligt, att ha anställda eller förtroendevalda som har ägnats sig åt sexuellt ofredande och på olika sätt utnyttjat sin beroendeställning.

Det är en ohållbar situation att i en församling ha en sådan medarbetare. Varje församling måste ha nolltolerans i dessa frågor. Någon annan hållning är omöjlig.

Visby domkyrkoförsamling tar parti för och värnar den utsatta människan. Varje verksamhet i församlingen ska vara en trygg miljö för alla. Inga barn, ungdom eller förälder ska behöva känna tveksamhet eller oro för att utsättas när man är i kyrkans verksamhet.

Att hantera sexuella trakasserier på ett bra sätt handlar såväl om klokhet och gott omdöme som om människosyn och god teologi.

Att förebygga sexuella övergrepp är en prioriterad fråga för Svenska kyrkan i sin helhet. Sexuella övergrepp är aldrig acceptabla, oavsett var och när de sker.

Vid minsta misstanke om att en person i Svenska kyrkans uppdrag (anställd, förtroendevald eller ideell medarbetare) har utsatt någon annan människa för sexuella trakasserier, eller på annat sätt utnyttjat sin position, finns i Visby domkyrkoförsamling en beredskap att professionellt möta en sådan situation. Då har församlingsledningen att följa framtagen handlingsplan.

19. Ansvar vid upphandling och inhandling

Församlingen har ett ansvar för att i alla affärer tänka på miljöaspekter och mänskliga rättigheter. Så långt det är möjligt är de produkter och tjänster som Visby domkyrkoförsamling upphandlar närproducerade, KRAV-märkta och Rättvisemärkta osv.

20. Barnkonsekvensanalys

I Visby domkyrkoförsamling känner vi stolthet över Kyrkomötets beslut att kräva barnkonsekvensanalys (BKA) i allt beslutsfattande i Svenska kyrkan. Detta vill vi försöka leva upp till efter bästa förmåga då avsikten är viktig: att ta tillvara barnens rättigheter i alla sammanhang.

I vår församling möts många barn och unga. Det är viktigt att lära sig tillämpa kyrkomötets beslut, så att det inte blir en tom formalitet utan hjälper oss att tillgodose barnens behov och låta deras röster bli hörda.

I inledningen av Kyrkoordinationen (KO) står följande: I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet. BKA ska bygga på FN:s barnkonventions fyra grundprinciper som enligt FN:s barnrättskommitté är dessa:

Artikel 2 om förbud mot diskriminering

Artikel 3 om barnets bästa i främsta rummet

Artikel 6 om barns rätt till liv och utveckling

Artikel 12 om barns rätt att få komma till tals

I arbetet med barns rätt och barnkonsekvensanalyser ska vi i Visby domkyrkoförsamling, i det vardagliga arbetet och vid beslut, ha FN:s barnkonventions fyra grundprinciper som vägledning. Ambitionen är att införliva barnperspektivet i församlingens hela liv.

När det gäller barns rätt och hur vi ska arbeta med barnkonsekvensanalyser har vi konkret bestämt oss för en fungerande praxis.

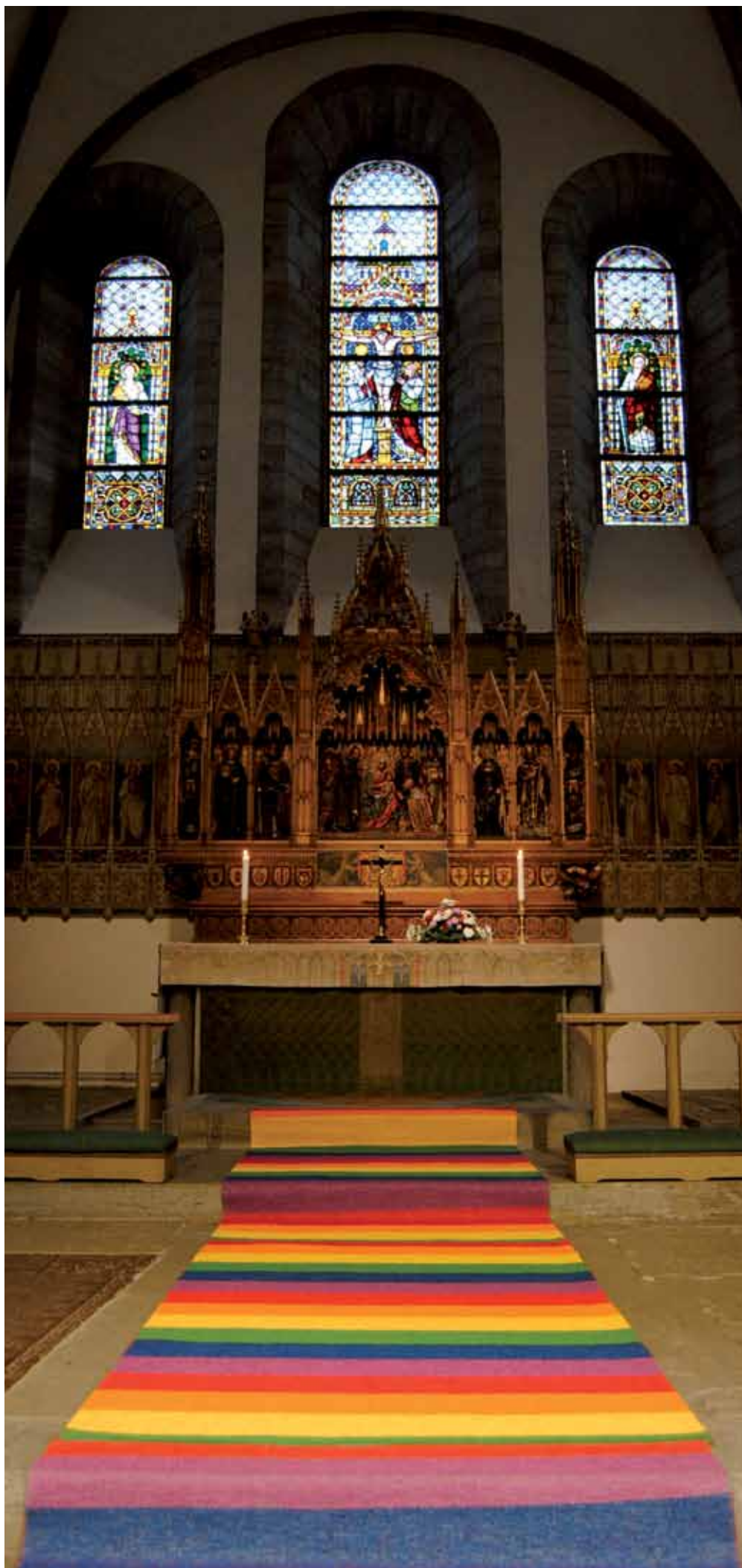

21. Mångfaldsarbete

Visby domkyrkoförsamling arbetar konsekvent med frågor som på olika sätt vill fokusera på mångfald och tolerans. Välkomnande och öppenhet inför alla människor är viktigt, precis som alla människors lika värde. Församlingen vill vara en gemenskap där alla – oavsett klass, kön, etniskt ursprung, religion och sexuell läggning – ska känna sig välkomnad.

Ett område är tillgänglighet till församlingens gudstjänstlokaler och församlingshus. Ett annat område är de så kallade regnbågsfrågorna, där Visby domkyrkoförsamling är en aktiv och stolt partner i Gotland Pride. Församlingen vill stärka HBTQ-kompetensen hos medarbetare och förtroendevalda för att kunna vara en trovärdig och trygg mötesplats och arbetsplats där människor, oavsett könsuttryck, könsidentitet och sexuell läggning, känner sig välkomna.

Ytterligare ett område är olika stöd till fattiga EU-migranter. En annan aktuell fråga för församlingen är de asylsökande som som under hösten 2015 anlände till Gotland. Kyrkarådet fattade då beslut om en höjd beredskap för att välkomna dessa människor.

22. Uppföljning och undertecknande

Kyrkorådet ska minst vart fjärde år, under första året av en ny mandatperiod, pröva om det ska ske en revidering av Församlingsinstruktionen. Oavsett om ett ändringsförslag utarbetas eller inte, ska

ärendet ”Församlingsinstruktion” anmälas till Kyrkofullmäktige och Domkapitlet.

Då det i KO 57:5 står att förslag till Församlingsinstruktion ska utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med domkapitlet skickar församlingen ett utkast till domkapitlet efter Arbetsutskottet 2015-06-17. Detta för att domkapitlet ska kunna yttra sig över ett

icke slutgiltigt förslag. Så möjliggörs dialog och samråd mellan församling och stift. Församlingen vill på så sätt kunna ta hänsyn till synpunkter från domkapitlet innan beslut fattas av kyrkofullmäktige och domprost i november 2015. Församlingens förhoppning är att med detta förfarande kunna säkerställa en god process som mynnar i domkapitlets utfärdandebeslut.

Godkännande

Denna Församlingsinstruktion har godkänts av Visby domkyrkoförsamlings Kyrkofullmäktige respektive Domprost vid sammanträde 9 november 2015.

För Visby Domkyrkoförsamling

Lennart Lindgren

Ordförande Kyrkofullmäktige

Mats Hermansson

Domprost

Utfärdande

Visbys Domkapitel sammanträdesprotokoll 2015-12-16

Domkapitlet beslutar med stöd av 57 kap. 6 § i Kyrkoordningen att utfärda Församlingsinstruktion för Visby domkyrkoförsamling.

För Domkapitlet i Visby stift

Sven-Bernhard Fast

Biskop

23. Församlingsdokument

Grunden för församlingens uppdrag – Församlingens Missionsteologi	(antagen av KR 2012-04-18 §223)
Doppastoral	(antagen av KR 2015-12-02 §179)
Pastoral för arbetet 0-18 år, dop och konfirmation	(antagen av KR 2015-02-25 §115)
Handlingsplan för konfirmandarbetet	(antagen av KR 2015-12-02 §179)
Vigselpastoral	(2017)
Begravningspastoral, med bilagor;	(antagen av KR 2011-04-11 §140)
Diakonal policy	(våren 2016)
Rapport förnyelseprojekt Gudstjänstlivet våren 2015	(framlagd för KR 2014-09-21 §67)
Policy för katedralsarbetet	(2017)
Policy för ideella arbetet	(våren 2016)
Utställningspolicy	(antagen av KR 2009-03-25 §25a, reviderad 2013-02-10 §288)
Lägerpolicy	(antagen av KR 2009-06-09 §53)
Barnkonsekvensanalys	(antagen av KR 2015-02-25 §116)
Samverkansavtal Domkyrkoförsamlingen–EFS missionsförening	(antagen av KR 2014-10-19 §90)
Vänförsamlingsavtal med SKUT, Skandinaviska församlingen på Cypern	(antagen av KRAU 2011-03-25 §119, förnyas under 2016)
Arbetsmiljöpolicy	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy för friskvård	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Alkohol- och drogpolicy	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy för att förebygga sexuella trakasserier och handlingsplan	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy mot diskriminering och kränkande särbehandling samt handlingsplan	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy och rutiner för bisyssla	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy om att arbeta hemifrån	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Telefonpolicy	(våren 2016)
It-policy	(våren 2016)
Kommunikationspolicy	(våren 2016)
Policy sociala medier	(våren 2016)
Tobakspolicy	(våren 2016)
Policy för representation	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy för uppvaktningar	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Policy för arbetskläder och terminalglasögon	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Plan för Jämställdhet och likabehandling för år 2016-2018	(antagen av KR 2016-02-24 §186)
Rutiner för första hjälpen, krisstöd samt rutin för dödsfall på arbetsplatsen	(fastställd 2016-02-05)
Rutiner vid våld eller hot om våld	(fastställd 2016-02-05)
Rutiner för arbetsplatsträffar	(fastställd 2016-02-05)
Rutiner för sjukanmälan	(fastställd 2016-02-05)
Rutiner för övertid	(fastställd 2016-02-05)
Rutiner för rehabilitering och arbetsanpassning	(fastställd 2016-02-05)
Arbetsordning för Kyrkorådet	(antagen av KR 2015-12-02 §178)
Delegationsordning	(antagen av KR 2013-12-09 §4)
Organisationschema för Visby domkyrkoförsamling	(2015-10-01)

Församlingsdokumenten förändras och förnyas kontinuerligt. Senaste versionen finns tillgänglig genom församlingens expedition.

”Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.”

Visby domkyrkoförsamling delar med glädje och förväntan kyrkoordningens syfte.